

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Філологічний факультет

(назва інституту / факультету)

Кафедра зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**Історія зарубіжної літератури
(History of foreign literature)**

обов'язкова

Освітньо-професійна програма	<u>Англійська мова і література та друга іноземна мова</u> (назва програми)
Спеціальність	<u>035 Філологія</u> (вказати: код, назва)
Галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (вказати: шифр, назва)
Рівень вищої освіти	<u>перший бакалаврський</u>
Факультет	<u>іноземних мов</u> (назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)
Мова навчання	<u>українська</u>

Розробник: Сажина А.В., доцент, к.ф.н., доцент кафедри зарубіжної літератури, теорії літератури та слов'янської філології

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=286

Контактний тел. (0372)58-48-87

E-mail: a.sazhyna@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3785>

Консультації За попередньою домовленістю.

2021-2022 н.р.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

«Історія зарубіжної літератури» – це ключова складова професійної підготовки майбутніх фахівців–філологів. Курс поєднує історико-літературні та літературно-критичні аспекти вивчення художньої літератури, надає чітке уявлення про провідні літературні напрями та течії, жанрову систему літератури та жанрові модифікації. Курс зорієнтований на вивчення найвпливовіших художніх феноменів у літературах Західної Європи і США XIX ст., які мали вплив як на загальний розвиток світової літератури, так і на становлення національних та регіональних літератур.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою даного курсу є виробити цілісне уявлення про літературний процес XIX ст. ознайомити студентів із провідними літературними напрями і течіями світової літератури цього періоду, дати уявлення про найбільш помітні художні закономірності і феномени; ознайомити студентів з кращими зразками художньої літератури у контексті світової культури.

3. Завдання:

- навчити розуміти світоглядні та естетичні засади літературної епохи XIX ст;
- розвинути практичні навички аналізу світового літературного процесу в контексті соціокультурної ситуації та філософських ідей часу;
- випрацювати навички художнього аналізу літературного тексту.

Обов'язкова дисципліна «Історія зарубіжної літератури» забезпечує досягнення таких загальних компетентностей (ЗК) та фахових компетенцій з освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова» за спеціальністю 035 Філологія, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

4. Пререквізити. Ефективність засвоєння цієї дисципліни забезпечує попереднє вивчення історії зарубіжної літератури на 1 курсі у 1 та 2 семестрах (доба Античності, Середніх Віків та Відродження, XVII – XVIII ст.).

5. Результати навчання. У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

ПР8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПР16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	2	3	2	60	30					30		залік
Заочна	2	3	3	60	8					52		залік

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Літературний процес XIX ст. Романтизм											
Тема 1. XIX ст. як культурна епоха. Історико-літературний процес XIX ст.: періодизація, ключові проблеми.	3	2				1	1,5	0,5				1
Тема 2. Романтизм у Німеччині.	6	3				3	8	1				7
Тема 3. Романтизм в Англії.	6	3				3	8	1				7

Тема 4. Романтизм у Франції.	6	3			3	7,5	0,5				7
Тема 5. Романтизм у США.	7	3			4	8,5	0,5				8
Тема 6. Творчість найвидатніших представників польського романтизму.	2	1			1	1,5	0,5				1
Разом за змістовим модулем 1	30	15			15	35	4				31
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Реалізм у літературі. Натуралізм.										
Тема 1. Література Франції 30-60-х років XIX ст. Класичний реалізм у французькій літературі.	9	4			5	7	1				6
Тема 2. Утвердження натуралізму у французькій літературі.	8	4			4	6	1				5
Тема 3. Реалізм в Англії	8	4			4	8	1				7
Тема 4. Література США 30-60 р. XIX ст.	5	3			2	4	1				3
Разом за змістовим модулем 2	30	15			15	25	4				21
Усього годин:	60	30			30	60	8				52

3.2.3. Самостійна робота

№	Назва теми	год.	
		д/ф	з/ф
1.	XIX ст. як культурна епоха: - тенденції соціального і наукового розвитку. - промислова, науково-технічна і соціальні революції. - основні суспільно-політичні рухи і напрями. - філософські течії	1	1

	- розвиток інших видів мистецтва у XIX ст.		
2.	Романтизм у Німеччині. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами німецького романтизму: - <i>Г. фон. Клейст</i> «Розбитий глечик». «Міхаель Кольхаас» - <i>Е.Т.А. Гофман</i> «Золотий глечик». «Крихітка Цахес...», «Житейська філософія Кота Мурра» - <i>Г. Гейне</i> «Книга пісень» (вірші за вибором)	3	7
3	Романтизм в Англії. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами англійського романтизму: - <i>У.Вордсворт, С. Колрідж</i> Лірика. (вірші за вибором). - <i>Д.Г.Байрон</i> Лірика (вірші за вибором). «Паломництво Чайльд-Гарольда» - <i>В.Скотт</i> «Айвенго»	3	7
4	Романтизм у Франції. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами французького романтизму: - <i>А. де Мюссе</i> «Сповідь сина століття» - <i>В. Гюго</i> «Собор Паризької Богоматері».	3	7
5	Романтизм у США. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами американського романтизму: - <i>Ф. Купер</i> «Останній з могікан» - <i>Е.А.По</i> Новели (2 новели). Лірика (вірші за вибором) - <i>Г.Мелвілл</i> «Мобі Дік». - <i>Н.Готорн</i> «Червона літера»	4	8
6	Творчість найвидатніших представників польського романтизму. Опрацювати лекційний матеріал.	1	1
7.	Література Франції 30-60-х років XIX ст. Класичний реалізм у французькій літературі. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами французького реалізму: - <i>Стендаль</i> «Ваніна Ваніні». «Червоне й чорне». - <i>О. де Бальзак</i> «Гобсек». «Батько Горіо». - <i>П.Меріме</i> «Маттео Фальконе», «Кармен», «Етрусська ваза», «Подвійна помилка» - <i>Г. Флобер</i> «Пані Боварі».	5	6
8.	Утвердження натуралізму у французькій літературі. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами французького натуралізму: - <i>Е. і Ж. Гонкури</i> . «Жерміні Ласерте». - <i>Е. Золя</i> «Жерміналь» - <i>Г. де Мопассан</i> «Життя»	4	5
9.	Реалізм в Англії. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами англійського реалізму: - <i>Ч.Дікенс</i> «Домбі і син». - <i>У.Текерей</i> «Ярмарок суєти»	4	7
10.	Література США 30-60 р. XIX ст. Опрацювати лекційний матеріал. Ознайомитися з ключовими творами американської	2	3

літератури другої третини ХІХ ст: - Г. Бічер-Стоу «Хати́на дядька То́ма» - У. Уїтмен Лірика (вірші за вибором).		
Усього:	30	52

4. Система контролю та оцінювання

4.1. Види та форми контролю

Під час навчання проводиться написання модульних контрольних робіт. Наприкінці курсу – залік у письмовому вигляді.

Підсумковий контроль у формі заліку передбачає одержання студентом максимум 40 балів за залікову роботу.

4.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- студентські презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

4.3. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за виконання модульної контрольної роботи. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

4.4. Критерії оцінювання модульної роботи (різномірні завдання).

Модульна робота складається з 24 завдань, 20 з яких тестового формату, 4 завдання відкритого типу, які спрямовані на перевірку рівня теоретичних знань та практичних компетентностей. Завдання контрольної роботи охоплюють питання трьох рівнів складності, яким надана певна кількість балів.

Питання 1-го рівня складності: 1-20 – 1 бал/питання;

2-го рівня складності: 21-22 – 2 бали/питання;

3-го рівня складності: 23-24 – 3 бали/питання

4.5. Критерії оцінювання залікової роботи

Залікова творча робота може бути виконана у одному із запропонованих форматів (за вибором студента) на основі одного чи кількох прочитаних художніх текстів: сіквел, пріквел, рімейк, фанфік, аргументативне есе, анімаційна презентація, комікс, бук-трейлер.

30-40 балів: студент демонструє знайомство з прецедентними текстами доби, вдало використовує цитати з прочитаних текстів, правильно обирає формат розкриття рецептивного потенціалу твору; переконливо показує вміння аналізувати художній текст (змістові та формальні елементи); виявляє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість, креативність.

20-30 балів: тема творчої роботи в цілому розкрита, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру; мають місце деякі неточності в аналізі твору, мовно-стилістичні огріхи, окремим частинам бракує аналітичного характеру.

10-20 балів: студент демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить невідповідності, основні положення обґрунтовані непереконливо.

0-10 балів: тема роботи нерозкрита, аналіз твору виконаний поверхнево, студент демонструє дезорієнтацію у термінології, недбале мовно-стилістичне оформлення. Якщо у завданні виявлено порушення норм академічної доброчесності, воно не приймається взагалі та оцінюється у 0 балів.

4.6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

4.7. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Залік	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	40	100
5	5	5	5	5	5	7,5	7,5	7,5	7,5		

T1, T2 ... T3 – теми змістових модулів.

4.8. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» у випадку, коли студент/ка пройшов/-ла курс неформальної освіти (тренінги; семінари / вебінари, освітні й практичні курси, літні / зимові школи, в тому числі он-лайн), тематика якого збігається з темою (темами) курсу «Історія зарубіжної літератури», і має відповідний сертифікат, він/вона може представити результати засвоєних знань у вигляді презентації-доповіді. У разі успішної демонстрації, що доводить поглиблення і розширення теми / тем курсу, студент/ка може отримати від 1 до 4 балів, які будуть додані до оцінки відповідного модульного контролю.

5. Рекомендована література

5.1. Базова (основна)

1. Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.] [2-ге вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2007 400 с.
2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : [у 2 т.] / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005.

3. Луков В.А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней. М., 2003.
4. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література ХІХ сторіччя. Доба романтизму: Підручник. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2001.
5. Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. К., 2001.

5.2. Допоміжна

1. Берковский Н.Я. Романтизм в Германии / Н.Я.Берковский. – СПб.: Азбука-классика, 2001.
2. История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / под ред. Н.А. Соловьевой. М., 2000.
3. Зарубежная литература XIX века: практикум. М: Флинта: Наука, 2002.
4. Зарубежные писатели: Биобиблиографический сл.: В 2 ч. / Под ред. Н.П. Михальской. – М., 1997 (2003).
5. Зенкин С. Н. Французский романтизм и идея культуры. М., 2002.
6. Кривцун О. Концепция искусства романтизма // Эстетика: Учебник. М.: Аспект Пресс, 2000. 434 с.
7. Малкина В. Я. Поэтика исторического романа: Проблема инварианта и типология жанра. Тверь: Твер. гос ун-т, 2002.
8. Мислителі німецького Романтизму / Упоряд. Л. Рудницький та О. Фешовець. Івано-Франківськ: Вид-во „Лілея-НВ”, 2003.
9. Сажина А.В, «Рімейк» романтичного тексту в сучасній рекламі // Питання літературознавства: Наук. збірник. – Вип. 84. – Чернівці: Рута, 2011. – С.327-335.
10. Храповицкая Г. Н., Коровин А. В. История зарубежной литературы. Западноевропейский и американский романтизм. М.: Академия, 2007
11. Храповицкая Г.Н. Реализм в зарубежной литературе. Практикум: учеб. Пособие М: Академия, 2006.
12. Энциклопедия мировой литературы / Под ред. С.В.Стаخورского. СПб.: Невская книга, 2000. 656 с.

6. Інформаційні ресурси

1. <http://www.ae-lib.org.ua/>
2. <http://etagofman.narod.ru/glavnaya.html>
3. <http://www.simpatika-cats.ru/>
4. http://www.ae-lib.org.ua/texts/ history_of_literature_XIX_ru.htm.
5. <http://19v-euro-lit.niv.ru/>
6. <http://royallib.ru/>
7. <http://lib.ru/>